

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

JAN DEKKERSTICHTING

Het Bestuur der JAN DEKKER-Stichting ziet gaarne vóór 16 Mei a.s. aanvragen tegemoet om steun aan geneeskundig wetenschappelijk werk. De aanvrager moet van Nederlandse nationaliteit zijn. Aanbevelingen voor de aanvraag worden mede op prijs gesteld.

Amsterdam, 15 April 1953
Holbeinstraat 45

H. T. DEELMAN,
secretaris

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten.

VAGINA-TAMPONS

In het antwoord van de Redactie op Vraag 62¹ wordt het gebruik van vagina-tampons ont-raden op grond van de mogelijkheid van het inbrengen van pathogene kiemen van de handen en van de flora van de vagina, terwijl, door de leek moeilijk te constateren cervicitis, colpitis of vulvitis en vulvo-vaginitis, een contra-indicatie zouden zijn voor het gebruik van vagina-tampons.

R. L. DICKINSON², destijds voorzitter van de American Gyn. Soc. beschrijft echter een onder-zoek van meer dan 6500 vrouwen die regelmatig tampons gebruikten; hij constateerde in-flammatoire aandoeningen in minder dan 1 pCt der gevallen; salpingitis en ernstige compli-caties werden slecht in drie gevallen gevonden.

MAGID en GEIGER³ beschrijven een uitgebreid klinisch onderzoek van de flora van de vagina vóór en na het gebruik van tampons. Zij constateerden bij 25 vrouwen gedurende 2 achtereenvolgende menstruaties geen verschil in de flora van de vagina en cervix na het gebruik van tampons. Dit onderzoek werd gedaan met uitstrijkpraeparaten en door kweken. Ook vonden zij geen verschil in de zuurgraad. In gevallen van een erosie aan de portio vonden zij geen vermeerdering van de bloeding of verandering van de erosie. In geen enkel geval werd vastgesteld dat kiemen in endometrium of endosalpinx waren gedrongen.

KARNAKY⁴ onderzocht 2000 vrouwen die tampons gebruikten. In geen enkel geval zag hij irritatie van vagina of cervix, zelfs niet bij vrouwen bij wie hij 1 tot 3 of 4 weken de tampon niet verwijderde. Hij constateerde in geen enkel geval endometriose of endometritis.

G. BABA⁵ gebruikte tampons bij 30 patiënten met fluor albus en erosie aan de portio, 14 met alleen fluor, 4 met trichomoniasis en 4 met uterusbloedingen. Hij constateerde in de meeste gevallen, dat de aandoening verbeterde of herstelde; in geen enkel geval was er enig nadelig gevolg.

Uit zeer veel andere publicaties, die alle tot ongeveer dezelfde conclusies leiden, is een recent artikel van JACOBS-ESSER en ROEMER⁶ belangwekkend. Het betreft hier een onderzoek van 15 vrouwen van 23 tot 45 jaar, gedurende 7 maanden. Negen van deze vrouwen gebruikten steeds tampons, en 6 maandverband. Van haar werd het vaginasecreet op verschillende tijdstippen van de cyclus door middel van kweek en uitstrijkpraeparaat onderzocht, terwijl bovendien herhaald gynaecologisch onderzoek plaats had. De kweek door middel van aërobe en anaërobe culturen gaf een bonte flora, die niet noemenswaardig veranderde na het gebruik van tampons of maandverband. Bij verschillende vrouwen van beide groepen werden boven-dien haemolytische streptococci en andere pathogene kiemen vóór en na de menstruatie gevonden, zonder dat tijdens de periode van observatie klinische symptomen van een acute infectie of ontsteking waren te constateren. Typische darmbacillen werden bij beide groepen gevonden, waaruit blijkt dat, onafhankelijk van de wijze van maandhygiëne, zeer dikwijls kiemen van buiten via de vulva binnendringen, maar normaliter niet tot ontsteking of andere symptomen aanleiding geven. Voor de veronderstelling dat door het gebruik van tampons het binnendringen van pathogene kiemen zou worden begunstigd en een verergering van de physiologische vaginaflora zou ontstaan, was er geen enkel bewijs.

Literatuur: ¹N.T.v.G. (1952) **96**, 1661. ²R. L. DICKINSON (1945) *J.A.M.A.* **128**, 490. ³MAGID en GEIGER (1942) *Med. Rec. (N.Y.)*, Mei. ⁴KARNAKY (1943) *West. J. Surg.* **51**, 150. ⁵G. BABA

(1947) Verslag van de gyn. conferentie Chicago 21 Febr. ⁶JACOBS-ESSER en ROEMER (1952) *Die Medizinische* No. 40, bl. 1258.

Sleeuwijk, 25 Maart 1953

W. A. E. VAN LEEUWEN

Het gebruik van de vagina-tampon bij de menstruatie is door de redactie ontraden, niet omdat hierdoor steeds onheil zal worden aangericht, maar omdat deze methode kansen op schade aankleven. De door collega VAN LEEUWEN aangehaalde literatuur kan in deze opvatting geen verandering brengen. Primum est nil nocere.

De door BABA verkregen verbetering van fluor albus en erosio portionis door het gebruik van tampons zal wel berusten op de met deze tampons ingebrachte geneesmiddelen en behoort in dit verband dus niet te worden aangevoerd.

Gevreesd mag worden dat de vaginale flora van vrouwen, bij wie de tampon 1 tot 4 weken in de vagina bleef zitten, wel is veranderd. De weerzinwekkende stank, welke een dergelijke tampon verspreidt, wijst hier wel op.

Als KARNAKY onder 2000 vrouwen, die tampons gebruikten, geen geval van endometriosis aantrof, dan is zijn waarneming onjuist of dan zijn dergelijke gevallen opzettelijk weggelaten. Immers zullen er 50 à 100 gevallen van endometriosis mogen worden verwacht.

Dat er zich onder 2000 vrouwen geen enkele met irritatie van vagina of cervix zou bevinden, is ook alleen dan mogelijk, doordat men deze anders heeft gerubriceerd. De bewijskracht verdwijnt hierdoor.

REDACTIE

ZWANGERSCHAPSGYMNASTIEK

Uit het antwoord¹ op vraag No. 21 zou men kunnen opmaken, dat deze gymnastiek in de eerste plaats is bedoeld ter versterking van de spieren, die tijdens de baring moeten functioneren. Ter verduidelijking zou ik gaarne het volgende onder de aandacht brengen.

Zwangerschapsgymnastiek² heeft een driedelig doel, waarvan de twee eerst genoemde componenten het belangrijkste zijn:

1e. Psychische voorbereiding tot de bevalling en het bijbrengen van begrip voor het mechanisme hiervan.

2e. Het leren der ontspanning en ademtechniek.

3e. Versterking van de buikspieren.

READ³ tekent hierbij aan: „I do not wish to encourage anyone to feel that relaxation is the whole secret of natural childbirth. It is a most important adjuvant, but without education and without an understanding of the phenomena of labour, relaxation by itself is really not effective”.

Literatuur: ¹Vraag No. 21 (1953) *N.T.v.G.* 97, 759. ²A. J. M. LAMERS (1951) *Gymnastiek voor zwangeren en kraamvrouwen*. ³G. D. READ (1951) *Childbirth without fear*.

Amsterdam, 24 Maart 1953

T. FRANSMAN-VAN SANTE,
heilgymnaste-masseuse

Tegen de eerste twee genoemde doelstellingen van de zwangerschapsgymnastiek zal niemand bezwaar kunnen hebben. Waarschijnlijk betrof de vraag over deze gymnastiek echter de derde doelstelling en hierop speciaal sloeg dan ook het antwoord.

RÉDACTIE

POLIOMYELITIS EN INENTING TEGEN DIPHTHERIE EN KINKHOEST

In het *Tijdschrift*-nummer van 11 April 1953 (bl. 929 en 954) wezen prof. VERLINDE en prof. VAN LOGHEM op het in vele plaatsen in de wereld vastgestelde verband tussen prophylactische inspuitingen tegen diphtherie-kinkhoest en het ontstaan van poliomyelitis. Dit werd onder andere geweten aan een lichte beschadiging van spierweefsel.

Genoemde samenhang wordt niet door ieder aanvaard¹, en ik vraag mij af, of het verschil van mening niet kan worden verklaard. Zou deze complicatie der inspuitingen niet te wijten zijn aan het gebruik van dezelfde spuit voor meer dan een kind?

Er zal wel geen arts meer te vinden zijn, die het bestaan van „spuiten-hepatitis” durft te ontkennen. Waarom zouden wij dan niet de mogelijkheid van een iatrogene „spuiten-poliomyelitis” mogen aannemen, nu het vaststaat, dat de viraemie bij poliomyelitis in de overgrote meerderheid der gevallen „inapparent” verloopt?

Literatuur: ¹*Publ. Hlth. Rep.* Wash. (1952) 67, 495.

Amsterdam, 12 April 1953

J. E. MINKENHOF